

РЕШЕНИЕ

№ 3236

гр. София, 16.05.2023 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД - СОФИЯ-ГРАД, Първо отделение 5 състав,
в публично заседание на 11.05.2023 г. в следния състав:

СЪДИЯ: Владимир Николов

при участието на секретаря Мая Георгиева и при участието на прокурора Моника Малинова, като разгледа дело номер **1781** по описа за **2023** година докладвано от съдията, и за да се произнесе взе предвид следното:

Производството е по реда на чл.203 и сл. от Административно-процесуалния кодекс /АПК/, във вр. с чл.1, ал.1 от Закона за отговорността на държавата и общините за вреди /ЗОДОВ/.

Образувано е по искова молба от Г. Е. Б. от [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. „В“, ет. 7, ап. 79, ЕГН [ЕГН], със съдебен адрес – С., [улица], ет. 2, офис 8, чрез адв. С., срещу Столична дирекция на вътрешните работи /СДВР/, като се претендира обезщетяване за причинени неимуществени вреди за периода от 18. 04. 2022 г. до 15. 02. 2023 г. в размер на 3000 лева, причинени му от отменената като незаконосъобразна заповед за задържане на лице № 2263з-1199 / 18. 04. 2022 г. на полицейски орган при 02 РУ-СДВР, както и законната лихва върху главницата от предявяване на исковата молба – 23. 02. 2023 г. до окончателното заплащане на сумата и направените по делото разноски.

В съдебно заседание ищецът чрез процесуалния си представител, поддържа иска по заявените в него съображения. Претендира разноските по делото, съобразно представен списък.

Ответникът - Столична дирекция на вътрешните работи, чрез процесуалния си представител, оспорва предявения иск като неоснователен и недоказан. В депозирания по делото писмен отговор излага доводи за недоказаност на иска. В условията на евентуалност се прави възражение за прекомерност на претендираното обезщетение.

Моли съда за присъждане на юрисконсултско възнаграждение. Представя писмени бележки.

Представителят от Софийска градска прокуратура дава заключение за неоснователност на предявения иск.

АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД след като обсъди доводите на страните и прецени представените по делото доказателства, приема за установено от фактическа страна следното:

Със заповед № 22633-1199 / 18. 04. 2022 г. на полицейски орган при 02 РУ-СДВР е задържан на основание чл. 72, ал. 1, т. 1 от ЗМВР за срок от 24 часа Г. Е. Б. в структурно звено на МВР – помещение за временно задържане на 02 РУ – СДВР. В акта като мотиви за задържането е изложено, че са налице данни за извършено престъпление във връзка с чл. 325 от НК. Г. Б. е задържан на 18. 04. 2022 г. в 08.10 часа и е освободен на същата дата в 16.05 часа.

С Решение № 3588 / 28. 09. 2022г. постановено по НАХД № 5905 / 2022 г. по описа на СРС, е отменена като незаконосъобразна заповед № 22633-1199 / 18. 04. 2022 г. на полицейски орган при 02 РУ-СДВР. Решението на СРС е оставено в сила с Решение № 971 / 15. 02. 2023 г. по адм. д. № 10489 / 2022 г. по описа на АССГ.

Въз основа отменената заповед за задържане ищецът твърди, че е претърпял претендираните в настоящото производство неимуществени вреди в размер на 3000 лв.

За установяване на претърпените от Г. Б. неимуществени вреди в хода на съдебното производство като свидетел по делото е разпитано лицето Е. Б. – син на ищеца. В дадените показания се сочи, че баща му бил много съсипан от задържането, както и че не му се говорило с колегите и с началника му за случая. След задържането му, баща му се затворил, бил притеснен и нерешителен. Някъде за около 8 месеца му се отразило цялото това нещо, както и въпреки че не взимал медикаменти, имал проблеми със съня, като дори 2-3 дни въобще не спал.

Съдът кредитира показанията на свидетелката като взе предвид роднинската връзка между лицето и ищеца. Настоящият състав намира, че Е. Б. е имал възможността пряко и непосредствено да възприеме и проследи състоянието на задържания след неговото освобождаване.

При така установените факти, АДМИНИСТРАТИВЕН СЪД С.-ГРАД обосновава следните правни изводи:

Предявеният иск е процесуално допустим като предявен от активно легитимирана страна, претендираща присъждане на обезщетение за вреди, причинени от незаконосъобразен административен акт срещу надлежен ответник – СДВР.

Разгледана по същество исковата молба е ЧАСТИЧНО ОСНОВАТЕЛНА по следните съображения:

Съгласно чл. 1, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините отговарят за вредите, причинени на граждани и юридически лица от незаконосъобразни актове, действия или бездействия на техни органи и длъжностни лица при или по повод изпълнение на административна дейност. На основание чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ, държавата и общините дължат обезщетение за всички имуществени и неимуществени вреди, които са пряка и непосредствена последица от увреждането, независимо от това, дали са причинени виновно от длъжностното лице. Поради това отговорността се характеризира като обективна, безвиновна, а възникването на право на обезщетение предполага установяване на незаконосъобразни действия и/или бездействия.

По делото безспорно е установено незаконосъобразното задържане на ищеца със Заповед за задържане на лице рег. № 2263з-1199 / 18. 04. 2022 г. Заповедта е отменена по силата на влязло в сила съдебно решение.

За да бъде ангажирана отговорността на държавата на основание чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, следва ищецът да установи по безсъмнен и категоричен начин наличието на следните кумулативно изискуеми предпоставки, а именно: 1.незаконосъобразен акт, действие или бездействие на орган или длъжностно лице на държавата, при или по повод изпълнение на административна дейност, отменени по съответния ред относно актовете, а в случаи на претендирани вреди от незаконосъобразни действия / бездействия, незаконосъобразността им се установява от съда, пред който е предявен искът за обезщетение; 2. настъпили вреди и 3. наличие на пряка причинна връзка между постановения незаконосъобразен акт или твърдените незаконосъобразни действия и/ или бездействие и настъпилия вредоносен резултат. Посочените предпоставки следва да се констатират кумулативно като липсата, на която и да е от тях е пречка да се реализира отговорността на държавата по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ.

Съобразно установената фактическа обстановка и събраните доказателства по делото, настоящият състав приема, че са налице посочените кумулативно изискуеми предпоставки за възникване на отговорността на ответника по чл.1, ал.1 от ЗОДОВ, а именно: наличието на отменен незаконосъобразен акт - Заповед за задържане на лице с рег. № 2263з-1199 / 18. 04. 2022 г., издадена от полицейски орган при 02 РУ-СДВР.

Налице е надлежен ответник, съобразно чл. 205 от АПК, тъй като Столична дирекция на вътрешните работи, е юридическо лице на основание чл. 37, ал. 2 от ЗМВР.

По отношение настъпилата вреда и причинната връзка между нея и незаконосъобразния административен акт съдът намира следното:

Незаконосъобразното ограничаване на правото на придвижване и престоят в полицейското управление обективно водят до негативни последици върху емоционалното, психическо и физическо състояние на задържаното лице. От показанията на разпитания по делото свидетел Е. Б. се установява, че вследствие на незаконното задържане на ищеца, последният се затворил, бил притеснен и нерешителен. В резултат от задържането му имал проблеми със съня. Всичко това налага извода, че по време на задържането и след това Г. Б. е претърпял неимуществени вреди, вследствие преживян физически и психически дискомфорт. Тези физически и психически страдания са пряка и непосредствена последица от незаконосъобразната заповед за задържане по отношение на ищеца

Съдът намира, че е налице причинена вреда, която подлежи на обезщетяване и причинна връзка между отменения като незаконосъобразен акт и претендираните вреди. Съгласно практиката на Върховния касационен съд, изразена в Решение № 81/27.01.2006 г. по гр.д. № 23/2005г., Решение № 129/25.07.2005 г. по гр.д. № 2439/2003г. е възприето, че "...непосредствени вреди са тези, които по време и място следват противоправния резултат, а преки са тези, които обосновават причинната връзка между противоправността на поведението на деликвента и вредите". Следователно налице е причинна връзка по чл. 4, ал. 1 от ЗОДОВ. Преки са само тези вреди, които са типична, нормално настъпваща и необходима последица от вредоносния резултат, т.е. които са вследствие от увреждането. Непосредствени са вредите, които са настъпили по време и място, следващо противоправния резултат. В настоящия казус, вредите, които се претендират са пряка и непосредствена последица от заповедта за задържане. С оглед на гореизложеното съдът намира, че ако не бе

издадена заповедта за задържане, то ищецът не би претърпял описаните негативните преживявания. Вредата се изразява в неблагоприятна последица, която накърнява правната сфера на задържания.

Предвид обстоятелството, че в ЗОДОВ липсва разпоредба за определяне размера на обезщетението за неимуществени вреди, то следва да намери приложение чл.52 от ЗЗД, според който обезщетението за неимуществени вреди се определя от съда по справедливост. Обезщетението предвидено в нормата на чл. 52 ЗЗД, възмездява главно страданията или загубата на морална опора, понесени от ощетения вследствие на увреждането. Задължителни указания в тази посока се съдържат в т. II на ППВС №4/1968г.

Съдът намира за основателно направеното от ответната страна възражение за прекомерност на претендираното обезщетение. Настоящият състав намира, че обезщетението, което следва да се присъди на ищеца за претърпени неимуществени вреди вследствие отмяната на незаконосъобразния административен акт - заповед за задържане, възлиза в размер на 150 лева. Съдът счита сумата за справедлива предвид претърпените от Б. неимуществени вреди, изразяващи се в притеснения от задържането, както и настъпилото след освобождаването му затваряне в себе си.

Интензитетът и времетраенето на вредите обуславят определяне на сума по-малка от претендираната. В тази връзка настоящата инстанция разгледа обстоятелството, че ищецът е бил задържан за срок по-малък от 8 часа - от 08.10 ч. до 16.05 ч. като по делото не са представени доказателства, удостоверяващи степента на депресия на ищеца. Свидетелят не сочи за никакви изключителни по интензитет страдания или негативни емоции, които да подлежат на значителна обезвреда. Не са представени също така доказателства, че за целия претендиран с исковата молба период от 18. 04. 2022 г. до 15. 02. 2023 г. ищецът е търпял негативни изживявания, както и се затворил в себе си и станал необщителен, както сочи свидетелят. При определяне също така размера на обезщетението съдът съобрази, че съобразно посоченото от свидетеля, нямало грубо отношение от страна на полицейските служители. Негативните изживявания, свързани със задържането са му се отразили в относително малка степен, като освен това, случая не е станал обществено достояние, чрез разгласяването му по медиите.

Искът е основателен и доказан до посочения по-горе размер като за разликата до претендираната сума от 3000 лева, същият следва да бъде отхвърлен.

В съответствие с нормата на чл. 81 ГПК, настоящият състав следва да се произнесе по претенциите на страните за присъждане на разноски. При този изход на спора и на основание чл. 10, ал. 3 от ЗОДОВ, на ищеца следва да се присъдят направените по делото разноски, които са в размер на 10 лева държавна такса и възнаграждение за един адвокат, съразмерно с уважената част на иска. Предвид предоставената безплатна правна помощ следва да се присъди адвокатско възнаграждение определено съобразно чл. 8, ал. 1, вр. чл. 7, ал. 2, т. 2 от Наредба № 1 от 9.07.2004 г. за минималните размери на адвокатските възнаграждения или 600 лв.

Предвид уважената част от иска, ответникът следва да бъде осъден да заплати сумата от 30 лева за адвокатско възнаграждение и 10 лева държавна такса.

На основание чл. 10, ал. 4 от ЗОДОВ, ищецът следва да заплати на ответника юрисконсултско възнаграждение, каквото искане е своевременно направено, като размерът е определен на основание чл. 37 от Закона за правната помощ, във връзка с чл. 24 от Наредбата за заплащането на правната помощ, в размер на 100 лв., като

съобразно факта на частичното осъждане се дължи такова в размер на 30 лв. При наличието на две насрещни вземания следва да се извърши служебно прихващане, поради което разноски за адвокатско / юрисконсултско възнаграждение не се дължи. Така мотивиран, Административен съд С.-град, I-во отделение – 5 състав:

Р Е Ш И :

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи- гр.С., ул.“А. I“ № 5 да заплати на Г. Е. Б. от [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. „В“, ет. 7, ап. 79, ЕГН [ЕГН], обезщетение в размер на 150 (сто и петдесет) лева за причинени неимуществени вреди за периода от 18. 04. 2022 г. до 15. 02. 2023 г. вследствие на отменената като незаконосъобразна заповед за задържане на лице № 22633-1199 / 18. 04. 2022 г. на полицейски орган при 02 РУ-СДВР, както и законната лихва върху главницата от предявяване на исковата молба – 23. 02. 2023 г. до окончателното заплащане на сумата, като **ОТХВЪРЛЯ** иска в останалата част, за разликата над 150 лв. до 3000 лв. като неоснователен и недоказан.

ОСЪЖДА Столична дирекция на вътрешните работи- гр.С., ул.“А. I“ № 5 да заплати на Г. Е. Б. от [населено място],[жк], [жилищен адрес] вх. „В“, ет. 7, ап. 79, ЕГН [ЕГН], сумата от 10 /десет/ лева разноски по делото.

РЕШЕНИЕТО подлежи на обжалване с касационна жалба пред Върховен административен съд на Република България, в 14-дневен срок от съобщението.

СЪДИЯ: